

شاخصه‌های حکومت مهدوی

مقدمه:

مباحث مهدوی دو دسته‌اند:

- **بینشی:** یا معرفتی؛ که پس از طرح این مباحث به معرفت و شناخت می‌رسیم.
 - **گرایشی:** یا انگیزشی؛ که این مباحث علاوه بر کسب معرفت، در ما ایجاد گرایش و انگیزه می‌کند.
- بحث شاخصه‌های حکومت، از مباحث گرایشی است؛
یعنی شناخت شاخصه‌های حکومت امام در فرد انگیزه ایجاد می‌کند تا برای ظهور زمینه‌سازی کند.

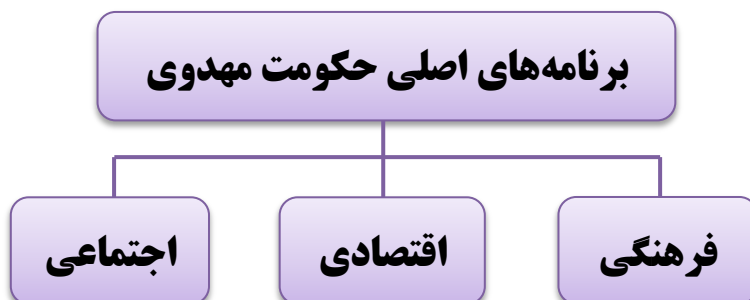
حکومت مهدوی:



✓ اهداف حکومت:

هدف حکومت امام زمان، رشد انسان‌ها در دو بُعد مادی و معنوی است. چون رشد مادی و معنوی انسان در گرو عدالت است؛ لذا شعار اصلی حکومت امام ایجاد عدالت در همه ابعاد است.

✓ برنامه‌های حکومت:



• برنامه‌های فرهنگی:

- ❖ **احیاء کتاب و سنت:** امام علی (ع) در این مورد می‌فرمایند: «... و در عصری که نظر شخصی بر قرآن مقدم شده است، افکار را متوجه قرآن می‌کند و آن را حاکم بر جامعه می‌سازد.»
- ❖ **گسترش معنویت و اخلاق:** امام باقر (ع) می‌فرمایند: «زمانی که قائم ما قیام کند، دست خود را بر سر بندگان خواهد نهاد و به وسیله‌ی آن عقل‌های ایشان را جمع خواهد کرد و اخلاق آنها را به کمال خواهد رساند.»
- ❖ **مبارزه با بدعت‌ها:** اگر از بدعت‌هایی که به زندگی ما گره خورده است، جدا نشویم؛ در هنگام ظهور از صف یاران امام جدا خواهیم شد.
- ❖ **گسترش دانش**

• برنامه‌های اقتصادی:

- ❖ **بهره‌وری از منابع طبیعی:** اقتصاد سالم در گرو بهره‌وری صحیح از منابع طبیعت است.
- ❖ **توزیع عادلانه ثروت:** امام باقر (ع) می‌فرمایند: «... اموال را به مساوات تقسیم می‌کند و در میان خلق به عدالت رفتار می‌نماید.»
- ❖ **عمران و آبادانی:** امام باقر (ع) در توصیف روزگار امام مهدی (عج) می‌فرمایند: «در تمام زمین هیچ ویرانه‌ای نمی‌ماند جز اینکه آباد می‌شود.»

• برنامه‌های اجتماعی:

- ❖ **مبارزه با فساد و رذایل اخلاقی:** امام با ریشه‌های فساد مبارزه می‌کند؛ نه با افراد. مگر با کسانی که با حرکت اصلاحی جامعه همراه نشوند.
- ❖ **احیاء امر به معروف و نهی از منکر**
- ❖ **عدالت قضایی:** مطابق برخی روایات، امام مانند حضرت داوود و سلیمان، بدون نیاز به شاهد قضاوت می‌کند و قضاوت ایشان باطنی است.

رجعت:

رجعت در لغت به دو معناست و هر دو معنا در قرآن آمده است:

۱. بازگشتن: «وَكَذَلِكَ نَفَصَّلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ» (اعراف/۱۴۷)
۲. بازگرداندن: «فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ...» (توبه/۸۳)

رجعت در اصطلاح یعنی خدا گروهی از مردگان را به همان صورتی که قبلا بوده‌اند، در دوران ظهور برمی‌گرداند تا به عده‌ای عزت دهد و عده‌ای را خوار و ذلیل کند.

نکات مهم در موضوع رجعت:

رجعت به اراده‌ی خداست و دل بخواهی و اختیاری نیست.

همه بر نمی‌گردند. فقط مومنان محض و کفار محض برمی‌گردند.

افراد به همان صورت که زندگی می‌کردند، به دنیا برمی‌گردند.

عزت مومنان و ذلت دشمنان، دلیل بازگشت آنها به دنیاست.

در قرآن، ادعیه و زیارات، کلمات مختلفی با معنای رجعت ذکر شده است:

- **رجعت:** «مُؤْمِنٌ بَايِبُكُمْ، مُصَدِّقٌ بِرَجْعَتِكُمْ» (زیارت جامعه کبیره)
- **گره و یگر:** «وَيَكِرُّ فِي رَجْعَتِكُمْ» (زیارت جامعه کبیره)
- **ایاب و اوبه:** «أَشْهَدُ أَنَّي بَكُمْ مُؤْمِنٌ وَ بَايِبُكُمْ مُوقِنٌ» (زیارت اربعین)
- **بعث:** «ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ» (بقره/۵۶)

رجعت در نگاه شیعه:

رجعت جزء اعتقادات مسلم و انکارناپذیر شیعه است؛ به طوریکه امام صادق (ع) در حدیثی می‌فرماید: «هرکس به رجعت ما اعتقاد نداشته باشد، از ما نیست.»

رجعت در نگاه اهل سنت:

اهل سنت رجعت را قبول ندارند و معتقدین به آن را فاسق، کذاب و حتی کافر می‌دانند؛ درحالیکه رجعت با آیات قرآن قابل اثبات است. رجعت باعث روشن شدن منزلت اهل بیت، امام زمان و پیروان آنها می‌شود. همچنین در روایات رجعت به عذاب دشمنان اهل بیت، از جمله متعرضین به حضرت زهرا، که مورد احترام اهل سنت هستند، اشاره شده است. این موارد باعث انکار رجعت توسط اهل سنت شده است.

امکان رجعت:

- بهترین دلیل بر امکان هر چیز، وقوع آن در گذشته است. رجعت در اقوام گذشته بارها اتفاق افتاده است. زنده شدن هفتاد نفر از قوم حضرت موسی، زنده شدن مقتول بنی اسرائیل و ماجرای عذیر نبی؛ نمونه‌هایی از وقوع رجعت در گذشته است.

▪ آیه‌های اثبات معاد در قیامت، نشان از امکان ذاتی وقوع رجعت دارد.

اثبات وجود رجعت در آخر الزمان:

❖ امام صادق در تفسیر آیه‌ی ۸۳ سوره نمل؛ «وَيَوْمَ نَخْشِرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا»

می‌فرمایند: «این آیه در مورد رجعت است نه قیامت؛ زیرا در قیامت همه انسان‌ها محشور می‌شوند، نه فقط گروهی از آنها»

❖ پیامبر (ص) می‌فرماید: «هر چیز که در امت بنی اسرائیل اتفاق افتاده است، مانند دو لنگه کفش که

همانند یکدیگرند؛ در امت من نیز اتفاق می‌افتد.» با توجه به وقوع رجعت در میان بنی اسرائیل، این موضوع در امت رسول الله نیز اتفاق می‌افتد.

چه کسانی رجعت می‌کنند؟

در رجعت مومنان خالص و کافران خالص به دنیا بازگردانده می‌شوند. علاوه بر منتظران، سلمان فارسی و مقداد و مالک اشتر، انبیاء و برخی از یاران آنها؛ از جمله مومنین رجعت کننده هستند.

دلایل رجعت:

- روشن شدن حق برای همگان
 - شادی و عزت مظلومین و مومنان؛ مجازات و ذلت ظالمین و دشمنان
- رجعت در چند مرحله اتفاق می‌افتد و اولین رجعت همزمان با ظهور خواهد بود. چند مرحله بودن رجعت، باعث وجود برخی اختلافات در احادیث رجعت شده است.

تدریس استاد نائینی میرزابیگی

موضوع: شاخصه‌های حکومت مهدوی

خلاصه و چکیده مطالب ارائه شده در کلاس‌های آموزشی معارف مهدویت

تهیه شده در واحد مهدویت موسسه مضاف، مهدیاران [@Mahdian](https://www.mahdian.com)